

Финансовите иновации през погледа на поколение Z „есе“

Според мен, за да разберам финансовите иновации през погледа на поколението Z, трябва да отговорим на три въпроса:

Първият въпрос е: *Как младите хора възприемат иновациите в сферата на финансите?*¹

Поколението Z са хора, родени между 1996 и 2009 години, в което влизам и аз. Ние сме първото дигитално поколение, тъй като от малки можем да работим с мобилни устройства и да инсталираме приложения. Тук е ключовият момент за бум на иновациите в дейността на финансовите институции. Нужно е постоянно да се променят и подобряват услугите в дигиталната среда, за да отговарят на очакванията на нашето поколение. Почти всички от Поколението Z вече имат банкови сметки. Ние сме свързани с интернет и технологиите. Това е основното нещо, което ни отличава от другите поколения. Вече сме свикнали да работим с технологиите вкъщи. Макар, че живия контакт „очи в очи“, би ни допринесъл за нашето личностно развитие, голяма част от учебния материал може да се предаде на студентите „онлайн“. Иновациите според мен са свързани с това, че ние искаме да има повече учебен материал, който да ни се изпраща по електронен път, повече индивидуални консултации да се извършват по електронен път. Повечето от половината от това поколение мечтаем да развием собствен бизнес и да постигнем връх в кариерата ни. Аз искам да се реализирам в сферата на Финансите и имам желание да натрупам много знания, които да ги приложа и да ми помогнат да си изградя една успешна кариера.

Вторият въпрос е: *Доколко нагласите на поколение Z за използване на финансови услуги се различават от тези на предишните поколения?*

---

¹ Ревизия на населението | Национален статистически институт (nsi.bg)

Аз мисля, че ние сме много амбицирани да успеем с това, което се захващаме. За да успеем имаме умения, които са свързани с добра комуникация и с решаване на проблеми. Искаме да сме по-силни в публичното изказване и в своите комуникативни умения. Някои от тези ключови умения, трябва да се състезават в икономика, основана на иновации или знания. Въпреки че използваме различни технологии, ние учим за финансови теми от родителите си като например: Една част от нашето поколение са обсъждали с какви финансови средства разполагат родителите им, а друга част от нас, как да печелим пари заедно с родителите си. В резултат на това нашето Поколение Z е съумяло да учи и работи едновременно. Това е основната разлика от предишните поколения родители, които не са говорили за пари или финансови теми с децата си и не са мислели да работят, докато следват, особено докато са редовна форма на обучение. Говоренето за лични финанси е един от най-добрите начини, по които родителите могат да помогнат на децата си да вземат по-добри решения за финансиране. Ние поемаме отговорност за финансовото си състояние, или поне сме наясно, че парите и електронното банкиране вървят заедно, защото вече не е нужно да се носят пари на ръка – достатъчно е да се зареди банкова сметка. Също така всички плащания вече може да се осъществяват с карта.

Третият въпрос е: *Имат ли бъдеще традиционните финансови институции през погледа на Z-генерацията?*²

Поколение Z не е свикнало да изпълнява дейности и процедури механично, вече всичко може да се разплаща и от личния компютър или от GSM-а. Много добра практика ще бъде в разработването на решения в банковите мобилни услуги да участват и потребителите от нашето Поколение Z – постоянно да бъдат питани за тяхното мнение и какви нови електронни услуги биха искали да получат.

---

² [Кои са технологиите, които ще оформят финансовите услуги в следващите 5 години? | AXI Card \(axi-card.bg\)](#)

Това поколение е бъдещата клиентска маса на финансовата индустрия. Може би 100 % от нашето Поколение Z използва мобилни финансови приложения ежедневно. Мисля, че нашето поколение сме по-консервативни, когато говорим за финанси – харчим по-малко, вземаме по-малко заеми и сме по-заинтересовани, когато става дума за личните ни финанси. Имаме голямо доверие в банките и вече разплащаме основните ни семестриални такси, наеми, ток и вода по електронен път, като спестяваме много време. Заинтересовани сме от приложения, които ни предлагат възможност за бързи разплащания, управление на разходите, бюджетиране и мобилни плащания. С очакванията ни за технологични иновации и дигитално обслужване, поставяме нови предизвикателства пред всички финансови институции. Нашето дигитално Поколение Z държи на повече и по-улеснени електронни приложения от финансовите институции, които да улеснят живота ни, като Хибриден облак, Роботизирана автоматизация на процесите, Незабавни плащания и други.

От всичко дотук мога да обобщя, че нашето Поколение Z, в което влизаме аз и моите състуденти, искаме непрекъснато да има промени в дигиталната среда, защото самите ние сме свикнали да работим с различни технологии и приложения, които ще ни допринесат за нашето личностно развитие. Според мен трябва да продължават да се създават все по-нови електронни приложения и услуги, с които ние от Поколение Z да се усъвършенстваме и да придобием все повече знания и опит, защото ние сме бъдещето на нашата мила родина – България.